

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΜΗΝΑΣ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1996 ΕΤΟΣ 6 ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 81 - ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3Α 43332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΑΛΛΑΚΙΟΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΣΤΟ ΡΩΜΑΝΟ

Στις 9-10-11 Αυγούστου 1996 τα Συμβούλια Περιφέρειας 4ης Γεωγραφικής Ενότητας Νομού Πρέβεζας, 13ης Γεωγραφικής Ενότητας Νομού Ιωαννίνων, 16ης Γεωγραφικής Ενότητας Νομού Ιωαννίνων και η Ομοσπονδία Ηπειρωτών Λάκκας Σουλίου, διοργανώνουν στην κοινότητα Ρωμανό Ιωαννίνων το Α' Παλλάκιωτικό Αναπτυξιακό Συνέδριο.

Στο Συνέδριο θα τεθούν επί τάπητος τα κυρίαρχα προβλήματα της Λάκκας Σουλίου και θα διερευνηθούν οι λύσεις και οι δυνατότητες αντιμετώπισής τους. Θα πάρουν μέρος, ως σύνεδροι, εκπρόσωποι όλων των φορέων (κοινότητες, σύλλογοι, αδελφότητες, γεωργικές, κτηνοτροφικές ενώσεις, συνεταιρισμοί, πολιτιστικοί και αθλητικοί σύλλογοι κ.λ.π.). Οι εισηγήσεις θα αναπτυχθούν από ειδικούς επιστήμονες, ενώ έχουν κληθεί να παρακολουθήσουν τις εργασίες του εκπρόσωποι: της εκκλησίας, της κυβέρνησης, των πολιτικών κομμά-

των, οι βουλευτές της περιοχής, της τοπικής αυτοδιοίκησης, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, του τύπου.

Παράλληλα με αυτό καθ' εαυτό το Συνέδριο, θα οργανωθούν και πολιτιστικές δραστηριότητες σε όλη την περιοχή (θεατρικές παραστάσεις, αθλητικές εκδηλώσεις, γιορτή νεολαίας, εκθέσεις βιβλίου, μουσικές συναυλίες κ.λ.π.).

Το Α' Παλλάκιωτικό Συνέδριο, έχουμε την πεποίθηση ότι θα αποτελέσει σταθμό για το χώρο μας και η επιτυχία του θα συμβάλει στην καθιέρωσή του ως ενός σημαντικού σταθμού επικοινωνίας, διαλόγου και διεκδίκησης, για όλους τους όπου γης Λακκασουλιώτες. Ήδη η Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου απέστειλε επιστολή για την οικονομική ενίσχυση των εργασιών του Συνεδρίου στον υπουργό Πολιτισμού κ. Μπένο, συναντήθηκε με τον υφυπουργό Δημόσιας Διοίκησης και βουλευτή Ιωαννί-

νων κ. Γ. Μωραΐτη, ενώ προγραμματίζει συναντήσεις και με τους άλλους Ηπειρώτες υπουργούς. Ακόμη, αυτή την περίοδο βρίσκεται σε επικοινωνία με Ηπειρώτες επιστήμονες και στελέχη Ηπειρωτικών φορέων, για τη συγκρότηση της ομάδας των εισηγητών και των εισηγήσεων.

**Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΛΑΚΚΑΣ
ΣΟΥΛΙΟΥ**

Η Ομοσπονδία Ηπειρωτών Λάκκας Σουλίου, είναι η δευτεροβάθμια οργάνωση των Συλλόγων Αποδήμων

της περιοχής, με έδρα την Αττική. Στη δύναμή της είναι ενταγμένοι 36 Σύλλογοι (24 από το νομό Ιωαννίνων και 12 από το νομό Πρέβεζας). Το έργο της χαρακτηρίζεται από την αγωνία και την αγάπη για τον ιστορικό τόπο μας, που τον βλέπουμε καθημερινά να μαραζώνει και να ερημώνει. Γι' αυτό και η κάθε της ενέργεια προσδιορίζεται και έχει ως αφετηρία αυτή τη διαπίστωση. Η δραστηριότητά της έχει βαθιά κοινωνικό χαρακτήρα και παράγει πολιτισμό, με την ευρύτερη έννοια του όρου

και είναι, επιτρέψτε μας τον όρο σχηματικά, ένα "μικρό υπουργείο πολιτισμού", αρωγός και προέκταση των όποιων προσπαθειών της Πολιτείας.

Τέτοιοι φορείς σε όλη την πατρίδα, είναι αυτοί που κρατούν όρθιο τον κάθε γενέθλιο τόπο. Το κέρδος τους είναι το κοινωνικό όφελος που εισπράττεται από κάθε δραστηριότητα και αφορά στη διατήρηση της παράδοσης και του εθνικού μας πολιτισμού, με πολλές προσωπικές θυσίες όλων όσων

Συνέχεια στην 6η σελίδα

Σύγχρονες αντιλήψεις για την διοίκηση των κοινών

Μια πρωτότυπη κίνηση έκανε, για τρίτη φορά ο πρόεδρος της κοινότητας Αχλαδέας. Τη Δευτέρα του Πάσχα κάλεσε στο κοινοτικό κατάστημα τα σωματεία του χωριού και συζήτησε μαζί τους όλα τα θέματα που απασχολούν τους κατοίκους.

Παραβρέθηκε εκτός του Κοινοτικού Συμβουλίου ο πρόεδρος της Αδελφότητας Αθηνών κ. Ευάγ. Παπάς με μέλη του Δ.Σ. ο πρόεδρος του Συλλόγου Ελευσίνας κ. Παν. Καρζής, μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Ιωαννίνων, το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο καθώς και μέλη του Δ.Σ. του Γεωργικού Πιστωτικού Συνεταιρισμού. Ακόμη παραβρέθηκαν ο πρόεδρος του οικισμού Βαδίστρας κ. Κλέαρχος Σκουλίκας και ο τέως πρόεδρος κ. Γεώργιος Ζήκας.

Η συνεδρίαση αυτή ήταν ανοικτή στο κοινό. Ετσι παρακολούθησαν και έλαβαν μέρος και πολλοί κάτοικοι.

Ο πρόεδρος κ. Γ. Κατσούρας έθεσε όλα τα θέματα και ανέπτυξε αυτά με τη σειρά. Επιγραμματικά τα αναφέρουμε.

α) Συντήρηση των κοινοτι-

κών δρόμων (χαλικοστρώσεις). β) Τέλεση των δύο πανηγύρεων - Αγίας Παρασκευής και Δεκαπενταύγουστου. γ) Αποπεράτωση του εσωτερικού υδρευτικού δικτύου και επισκευή του εξωτερικού. δ) Αποπεράτωση του κοινοτικού καταστήματος, που περιλαμβάνει γραφείο προέδρου, γραφείο γραμματέα, ιατρείο, υπνοδωμάτιο, αναψυκτήριο υπερηφίκων, καθώς και αίθουσα διαλέξεων του Πνευματικού Κέντρου.

Για τα παραπάνω καθώς και για τη διαμόρφωση του χώρου της πλατείας υπάρχει το ανάλογο χρηματικό ποσό.

Σχεδόν όλοι πήραν το λόγο. Κατέθεσαν τις σκέψεις και τις προτάσεις των και έδωσαν "εντολή" στον πρόεδρο και το Κοινοτικό Συμβούλιο να προχωρήσει στην υλοποίηση των έργων αυτών. Στη συνέχεια όλοι οι παραβρισκόμενοι παρακάθησαν σε γεύμα που παρέθεσε ο πρόεδρος με αρνάκι ψητό σαλάτες διάφορες ντόπιες λαχανοπιτες και τυρόπιτες και ποτά κρασί μπίρα κ.λ.π. Δεν έλειψαν και χάριν του εθίμου και τα κόκκινα αυγά που όλοι τσούγκρισαν

ευχόμενοι το "ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ".

Τελειώνοντας ο πρόεδρος της κοινότητας κ. Γιώργος Κατσούρας παρακάλεσε όλους να καταθέτουν προφορικά ή γραπτά τις προτάσεις των στην κοινότητα. Με τον τρόπο αυτό, είπε, θα επιτύχουμε συλλογική εργασία. Οι συγκεκριμένες αυτές και οι συζητήσεις - πάνω σε κοινοτικά θέματα, τόνισε, θα πρέπει να γίνουν θεσμός για τα κοινά του χωριού μας.

Αγαπητέ κ. πρόεδρε, δεν χωράει αμφιβολία στο ότι μας βάρυνε ο τρόπος που χειρίζεσαι τα κοινά. Η πρωτοποριακή αυτή ενέργεια μας βρίσκει απολύτως συμφωνούς. Όπως απόλυτα συμφωνούμε με τις τακτικές συνεδριάσεις, όπου τόσο οι φορείς όσο και οι κάτοικοι θα εκφράζουν τις απόψεις τους και θα γίνονται έτσι δέκτες της πληγύτερης βούλησης των συγχωριανών σου.

Η συναίνεση και η αποδοχή όταν βγαίνουν από συλλογικές ή δημοκρατικές διαδικασίες είναι πάντοτε ωφέλιμες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ.

Ε.Κ.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Πολλοί μας παροτρύνουν να γράψουμε πιο αιχμηρά και ίσως και πολιτικά θέματα. Διευκρινίζουμε στους αγαπητούς μας αναγνώστες ότι η εφημερίδα μας είναι πολιτιστική και αγωνίζεται για τα τοπικά μας συμφέροντα. Απ' αρχής της έκδοσης ήταν και παραμένει θέση μας να μην αναμειχθεί η "ΦΩΝΗ" μας με την πολιτική. Το αν περυσιαστικά συγκρουάμαστε με τις κρατικές Αρχές αυτό δεν είναι πολιτική παρά μόνο αγώνας για τα δίκαια αιτήματα του τόπου μας, της ιστορικής μας Λάκκας Σουλίου.

Με την ευκαιρία των παραπάνω επιθυμούμε να πούμε ακόμα μια φορά στους φίλους αναγνώστες μας, πως η εφημεριδούλα ετούτη είναι του καθενός. Δεν έχει αφεντικά ούτε αποβλέπει σε οικονομικά οφέλη. Θα πρέπει λοιπόν όλοι να βοηθήσουμε να γίνει πιο πλούσια και πιο μεγάλη.

Μου τα λένε και τα γράφω

✓ Τηλεφωνικά μου τα είπε ο συμπαθέστατος υπερήλικας μα θαλερός και γεμάτος ζωή Λευτέρης Μπέτσας.

Ήθελε να μάθει ο αγαπητός μου Μπαρμπα - Λευτέρης αν έχω ίδια γνώση για όσα έγραψα σε προηγούμενα φύλλα σχετικά με το δρόμο στον οικισμό της Κάτω Λίππας (Μεσούρας). Σε διαφορετική περίπτωση αν ήταν Μεσοιρώτης ο πληροφοριοδότης μου και ακόμη γιατί δεν έλαβε θέση το σωματείο η "Πρόοδος".

Δεν χωράει αμφιβολία πως "Μου τα λένε και τα γράφω" όπως άλλωστε είναι και ο τίτλος της στήλης. Βεβαίως Μεσοιρώτες μου τα είπαν και τις δυο φορές. Δεν γνωρίζω γιατί δεν πήρε θέση ο σύλλογός σας. Για τις ευχές και τα καλά σου λόγια σεβαστέ γέροντα ευχαριστώ πολύ. Αντιεύχομαι να έχει υγεία και μακροχρόνιωση.

✓ Μιας κι ο λόγος για την Κάτω Λίππα θα πρέπει να γράψω και για την άξια προσπάθεια που έκανε το σωματείο η "Πρόοδος" για τη συντήρηση του δρόμου από Αχλαδέα για τον οικισμό τους. Συγχαίρουμε τον πρόεδρο Τέλη Παπαϊωάννου και το Δ.Σ. για ό,τι καλό κάνουν για το χωριό τους.

✓ Το παρακάτω επεισόδιο έλαβε

χώρα στην Αθήνα. Αυτοπτης μάρτυς μου το είπε και το γράφω.

Η συμπαθεστάτη κυρία Μ. ανέβηκε στην καρέκλα παραμονές του Πάσχα για να φθάσει ψηλά στη ντουλάπα. Έκανε γενικό καθαρισμό. Για κακή της τύχη παραπάτησε και βρέθηκε στο πάτωμα φαρδιά πλατιά. Ενα δάχτυλο ξέφυγε, ένα κόκκαλο έσπασε, το τι επακολούθησε δε λέγεται. Η κ. Μ., δεν της έφτανε το χάλι της, έπρεπε να ξεσπάσει και κάπου.

- Εσύ φταίς φώναζε στον άντρα της.

- Τι φταίω εγώ, αντίνε εκείνος, εγώ σου είπα να ανέβεις στην καρέκλα;

- Φταίς και παραφταίς, αν μου είχες πάρει μια Φιλιπινέζα δεν θα πάθαινα ότι έπαθα.

- Θα σου πάρω τώρα, είπε αυτός για να την καθιστούσε.

Δεν ξέραν αν προσέλαβε τη Φιλιπινέζα ο κ. Σ. Εμείς πάντως απ' το γεγονός αυτό στερηθήκαμε την καλή μας φίλη τις μέρες του Πάσχα. Την περιμένουμε το καλοκαίρι και μέχρι τότε της ευχόμαστε με τα "περαστικά" ότι καλό και πάνω απ' όλα υγεία.

✓ Με πληροφόρησε φίλος και πατριώτης για το θάνατο του Κίτσο Λιάσκα και σχολίασε: "Πήγαινε κάθε δυό μέρες ο μακαρίτης στα Γιάννινα για αιμοκάθαρση. Την τελευταία φορά δεν πρόφτασε να φθάσει στο νοσοκομείο και πέθανε στο δρόμο. Αν τον έλεγαν κι αυτόν Αντρέα,

ίσως να είχε γλυτώσει. Τι ψυχή, τι ψυχούλα. Θα μου πεις ο Θεός δεν τις ξεχωρίζει. Αλλά είναι αυτά που κρίνονται εκεί στον μεγάλο Κριτή. Για τον Κίτσο ο Άγιος Πέτρος θα ρωτήσει πόσους αγάπησε και πόσους μίσησε. Πόσους ευχαρίστησε και πόσους στεναχώρησε και θάναι αυτοί λιγοί που να συγκριθεί με άλλους τρανούς και μεγάλους. Η αιώνια ζωή κερδίζεται με σεμνότητα, με ταπεινοφροσύνη. Τέτοια που κάθε φτωχός, που δεν έχει δικό του νεφρό έστω και τεχνητό. Έχει περίεσια.

✓ Εύλογο παράπονο και παρατήρηση φιλική μου εξέφρασε ένας καλός φίλος της "ΦΩΝΗΣ". Πρόκειται για τον αυτοδημιούργητο επιχειρηματία Κώστα Κάραλη που έχει σύγχρονο τυροκομείο στην Πέτρα Πρεβέζης.

Ο αγαπητός Κώστας γι' αρκετό καιρό δεν λαβαίνει την εφημερίδα μας. "Μου λείπουν τα ωραία λαογραφικά σας" μου είπε χαρακτηριστικά. Ο Κώστας Κάραλης πέρα από καλός επιχειρηματίας που είναι όπως προαναφέρα έχει ασχοληθεί για αρκετό χρόνο με τα πολιτιστικά του χωριού του το Βαθύπεδο Ιωαννίνων. Η κουβέντα μαζί του ήταν ευχάριστη και αποδοτική. Τον ευχαριστούμε πολύ και για τη γραβιέρα που μας φιλοδώρησε.

E.K.

Ήδη μέσα σ' αυτόν τον αιώνα έχουν προηγηθεί δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, αν και οι αποτελέσματα ήταν καταστροφικά, η συντέλεια του κόσμου και η εξαφάνισή της δεν προήλθε. Υπάρχουν πολλοί λόγοι που δεν έγινε αυτό, αλλά πιο κύριος είναι ότι τα πολυμορφία εκείνης της

Η κατάργηση του πολέμου και η παγίωση της ειρήνης στον κόσμο

εποχής δεν ήταν και τόσο εξελιγμένης τεχνολογίας. Ο πόλεμος αποτελεί το τελευταίο στάδιο μίσους της δια-

φοράς μεταξύ λαών. Κανένας όμως μέχρι τώρα δεν τόλμησε να μιλήσει όχι μόνο δημόσια αλλά και παγκόσμια για τις ενέργειες και τις συνέπειες του πολέμου και αυτό γιατί δεν είχε την δύναμη να καταλάβει σε τι αποσκοπεί η διεξαγωγή του πολέμου. Λογικοί άνθρωποι δεν υπάρχουν αν σκεφτόνται ότι με τον πόλεμο λύνονται οι διαφορές σε όλα τα πιθανά θέματα που τους απασχολούν. Ο πόλεμος δίνει μόνο αρνητικά στοιχεία και τίποτα περισσότερο και αυτό δεν είναι συμπεράσμα, αλλά σκληρή πραγματικότητα που ένωσε ο κόσμος. Δεν προσφέρει τίποτα αντίθετο, δίνει οτιδήποτε κακό. Ο πληθυσμός κάθε πόλης καταβιβάζεται σταδιακά και μειώνεται συνέχεια από τους καθημερινούς θανάτους. Ο πολιτισμός καταστρέφεται, η ήθη και έθιμα δεν υπάρχουν πια, και η θορυβώδης των αντιπάλων "στρατευμάτων" φτάνει στα ύψη. Σε εμφύλιους πολέμους η κατάσταση γίνεται πιο τραγική, εκεί αλληλοσκοτώνονται αδελφία, γονείς, συγγενείς με τρόπο τόσο άγριο που ποτέ δεν θα τον εξηγού-

σε κανείς. Η μοναδική μορφή πολέμου η οποία "δικαιολογείται" είναι όταν ο πόλεμος αποκτά τη μορφή της άμυνας για να υποστηρίξει κάποιους τα ιδανικά του, τη ζωή του, την ύπαρξή του. Ακόμη και εκεί τα αποτελέσματα δεν είναι θετικά, φθείρουν το ίδιο άσχημα τον πολιτισμό τους, αλλά και τον πληθυσμό τους. Ανάμεσα στις παραπάνω ιδέες και συμπεράσματα υπάρχει κάτι που είναι πιο ευνοϊκό, απαραίτητο και θετικό. Είναι η ειρήνη η οποία προσφέρει μόνο καρά, ελευθερία, ολοκλήρωση σχέσεων, αλληλεγγύη, σεβασμό, πολιτισμό και ύπαρξη προς το καλύτερο. Υπάρχουν και άλλες παρόμοιες ιδέες που δίνουν ζωή στην εύνοια (ειρήνη). Οι άνθρωποι μεταξύ τους είναι συμφοιτωμένοι, δεμένοι, πιο φιλικόι και γεμάτοι καθυστέρηση. Αλλά και στο εξωτερικό οι σχέσεις μας επουλώνουν κάθε είδους διαφορά, όταν προϋπήρχε ο πόλεμος. Εδώ και μισό αιώνα ο κόσμος έχει αναρρώσει από τις πληγές που άφησαν οι παγκόσμιοι πόλεμοι και με αυτό διαπιστώνουμε για ακόμη μια φορά το μεγάλο κακό που

κάνει ένας πόλεμος σε αντίθεση με την ειρήνη που προσφέρει μόνο θετικά στοιχεία. Αυτές τις ημέρες υπάρχουν μερικά ακουστικά και οπτικά κρούσματα για πόλεμο μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας, και τίθεται ερώτηση ιδίως από εμάς τους νέους. Υπάρχουν τόσο άμυαλοι άνθρωποι και υπεύθυνοι κυβερνήτες κρατών να παραβιάζουν διεθνείς κανόνες, να προκαλέσουν με το πάθος τον πόλεμο. Πρόκειται για την Βραχονησίδα Ιμια, η οποία αυτόν τον καιρό έχει αναγνωριστεί και ακουστεί παγκοσμίως. Και το θέμα είναι: πρέπει από πλευράς Τουρκίας να διαταράξει τις ανέκαθεν άσπονδες σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας; Όχι. Βέβαια, αλλού βρίσκεται το θέμα χωρικά ύδατα και Αιγαίο που απασχολεί και χρειάζεται λύση. Μακάρι τα προβλήματα που υπάρχουν μεταξύ των δύο χωρών να μην οδηγήσουν σε πόλεμο, γιατί αν τελικά προκλήσει οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές και ίσως λάβει παγκόσμιες διαστάσεις. Λόγω ζωτικής θέσεως της Ελλάδας, να οδηγήσει τους ανθρώπους αλλά και τον πληνήτη γη σε ολική εξαφάνιση και τεράστιες καταστροφές.

Γκόδα Λαμπρινή
Μαθήτρια

Οι πρώτοι Ολυμπιακοί αγώνες στην Αθήνα και η Ηπειρωτική Ευποιία

(Με τη συμπλήρωση εκατονταετίας από την τέλεσή τους)

Με την τελετή της αφής της Ολυμπιακής φλόγας, την προηγούμενη εβδομάδα μπαίνομε ουσιαστικά πλέον στην εκκίνηση των Ολυμπιακών αγώνων της Ατλάντα, που φέτος παίρνουν μια ξεχωριστή αριθμηση των ετών.

Ετσι γνωρίζουμε σήμερα, πως κατά την 293η Ολυμπιάδα κλείνει οριστικά ο κύκλος των Ολυμπιακών αγώνων ύστερα από την παράλογη απόφαση του Μεγάλου Θεοδοσίου να κα-

Του Συνεργάτη μας Σάββα Θ. Θεοδώρου

στή σημασία, γιατί συμπληρώνονται εκατό ακριβώς χρόνια από τους πρώτους Ολυμπιακούς αγώνες, που έγιναν στην Αθήνα το έτος 1896.

Ιδιαίτερα για μας τους Ελληνες το γεγονός αυτό μας κάνει να νοιώσουμε πολύ περήφανους αλλά και αρκετά δυσάρεστημένους, γιατί κανονικά θα έπρεπε, με τη συμπλήρωση της πρώτης εκατονταετίας των Ολυμπιακών αγώνων, η τέλεσή τους να γινόταν και πάλι στην Ελλάδα στη χώρα, που γεννήθηκε η ολυμπιακή ιδέα.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες θεσπίστηκαν από τον Ηρακλή και τελούνται κάθε τέσσερα χρόνια προς τιμή του Δία στην αρχαία Ολυμπία στο ιερό άλσος της, την "Αίτην" μετά το θερινό ηλιοστάσιο σε περίοδο με πανσέληνο, που συνέπιπτε πάντα μέσα στον Ιούλιο.

Σε όλη την διάρκεια, που γίνονταν οι Ολυμπιακοί αγώνες κηρύσσονταν εκκενρία δηλαδή διακοπή κάθε είδους εξοργισίας και το διάστημα αυτό ονομαζόταν ιεροσημνία, ή δε Ολυμπιακή τετραετία ονομαζόταν Ολυμπιάδα.

Η ιστορική των Ολυμπιακών αγώνων εποχή αρχίζει από την Ολυμπιάδα του έτους 776 π.Χ. στην οποία αναφέρεται ο Ηλείος Κόροιβος νικητής του δρόμου και από τότε οι αρχαίοι Έλληνες με αφετηρία την Ολυμπιάδα αυτή άρχισαν

ταρχίζει τους Ολυμπιακούς αγώνες το έτος 394 μ.Χ. Μεγαλύτερο πλήγμα απ' αυτό δεν μπορούσε να δεχτεί ο αρχαιοελληνικός πολιτισμός και η ολυμπιακή ιδέα.

Για χίλια πεντακόσια χρόνια σταμάτησε να καίει η φλόγα της Ολυμπίας και να λάμπει η δόξα του αρχαίου ελληνικού πνεύματος. Το μακρύ αυτό σκοτάδι ήρθε να διαλύσει επιτέλους ο εμπνευσμένος Γάλλος φιλόσοφος και θαυμαστής του ολυμπιακού ιδεώδους Βαρώνος Πιέρ Ντε Κουμπερντέν καταθέτοντας πρώτος στις 25 Νοεμβρίου του 1892 τη μεγάλη ιδέα της ανασυνδεδεσης της ευγενικής αρχαιοελληνικής παράδοσης με το νεώτερο πολιτισμό και το αθλητικό πνεύμα. Αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας του αυτής ήταν η σύγκληση διεθνούς συνεδρίου στη Σορβόνη το καλοκαίρι του 1894 για την ανασύσταση των Ολυμπιακών αγώνων σε διεθνή κλίμακα. Την Ελλάδα αντιπροσώπευσε επάξια στο συνέδριο αυτό ο Δ. Βικέλας και ύστερα από ομόφωνη γνώμη των συνέδρων αποφασίστηκε οι Ολυμπιακοί αγώνες να τελούν ανά τετραετία σε κάθε μία από τις 15 χώρες, που αντιπροσώπευταν στο συνέδριο εκ περιτροπής, αρχής γενομένης από του έτους 1896. Οι πρώτοι Ολυμπιακοί αγώνες αποφασίστηκε να τελεσθούν "τιμής ενεκεν" στην Αθήνα.

Ετσι η χώρα μας και πάλι πρωτοπόρος στην ιστορική αυτή απόφαση αναλάμβανε τη διοργάνωση των αγώνων αυτών στην πρώτη τους την κοιτίδα την Ελλάδα. Η ανάληψη μιας τέτοιας πρωτοβουλίας θα απαιτούσε αναμείβω-λα και μεγάλες δαπάνες δεδομένου, ότι την εποχή εκείνη η ελληνική οικονομία δεν ήταν και τόσο ανθηρή.

Το δε διάστημα των δύο ετών περίπου, που μεσοβαβούσε από την ημέρα, που πάρθηκε η απόφαση μέχρι την τέλεση των αγώνων την άνοιξη του έτους 1896 ήταν σχετικά μικρά και κατά συνέπεια οι ευθύνης των διοργανωτών ήταν αυξημένες για την προετοιμασία μιας τέτοιας διεθνούς εκδήλωσης.

Από την πρώτη στιγμή αποκλείστηκε από τη διοργανωτική επιτροπή η τέλεση των Ολυμπιακών αγώνων στην αρχαία Ολυμπία τόσο για λόγους οικονομικούς όσο και τεχνικούς, και καθορίστηκε ως τόπος τελέσεώς τους η Αθήνα.

Αλλά και στην Αθήνα οι δυσχερείες που αντιμετώπιζαν ήταν πολύ μεγάλες και κυρίως η έλλειψη του κατάλληλου αθλητικού χώρου για τη διεξαγωγή των αγώνων, που δεν ήταν άλλος από το Παναθηναϊκό στάδιο, το οποίο για να καταστεί ικανό να φιλοξενήσει διεθνείς αγώνες χρειά-

ζόταν της πρωτεύουσας. Η Ηπειρος και πάλι "καθολοστόλισε" την πόλη της Αθήνας με το καλλιμάρμαρο στάδιο.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες, οι πρώτοι μετά τις αρχαίες Ολυμπιάδες, που τελέστηκαν στο μεγαλοπρεπέστατο Παναθηναϊκό στάδιο από τις 24 Μαρτίου ως τις 2 Απριλίου του 1896, είχαν τεράστια επιτυχία και οι ξένοι αθλητές και οι αλλοιοι επίσημοι προσκεκλημένοι έμειναν έκθαμβοι από τη λαμπρότητα του πενθελικού μαρμάρου, που άστραρτε κάτω από τις χρυσές ακτίνες του ήλιου της Αττικής.

Επίσης η ωραία διακόσμηση και η φωταγλία της πρωτεύουσας μαζί με την Ακρόπολη ξεπέρασε κάθε προσδοκία και επέσυρε το θαυμασμό των ξένων.

Από την πλατεία Συντάγματος μέχρι την Ομόνοια η φωταγύνηση ήταν τέτοια, που μια φωτεινή γέφυρα σχηματίζονταν και ένα πλήθος κόσμου κυκλοφορούσε και αποδιδόμζε το μεγαλειώδες θέαμα.

Οι Έλληνες αποδείχτηκαν για άλλη μια φορά ικανότατοι και οι πρώτοι διεθνείς ολυμπιακοί αγώνες πέτυχαν απόλυτα.

Η πόλη των Αθηνών απόκτησε ένα από τα καλύτερα στάδια στον κόσμο.

Ο Γεώργιος Αβέρωφ αναδείχτηκε σε "σωτήρα" των πρώτων αυτών αγώνων για το λόγο αυτό το ελληνικό κράτος έστρεψε τον ανδριάντα του μπροστά από το Παναθηναϊκό στάδιο.

Εμείς οι ηπειρώτες με την συμπλήρωση της πρώτης εκατονταετίας από την τέλεση των Ολυμπιακών αγώνων κατά το έτος 1896, ευλαβικά σκετόμαστε στη μνήμη του σοφού Μεγάλου ευεργέτη Γ. Αβέρωφ και διατυπώνουμε ένα δίκαιο νομίζουμε παράπονό μας: γιατί να μη τιμηθεί και η πρωτεύουσα της Ηπείρου με τη μεταφορά κι εδώ της Ολυμπιακής φλόγας;

Συνέχεια στην 5η σελίδα

"Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ"
ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3α 45332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
 Υπεύθυνος έκδοσης κατά τον Νόμο:
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
 Ιεροδιδάσκαλος Νικόλαος Γ. Κατσούρας
 Αντιπρόεδρος τηλ. 41938
 Χρήστος Ν. Σκουλήκας Γεν. Γραμματέας τηλ. 93648
 Ιωάννης Α. Σιούλας Ταμίας τηλ. 35003
 Γεώργιος Μάρκου Εφορος Εκδηλώσεων τηλ.78373
 Σπύρος Μαρκόπουλος Μέλος τηλ. 28101
 Αχιλλέας Τσαρπέλας Μέλος τηλ. 21435
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
 ΕΥΑΓ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ ΤΗΛ. 37662
 ΣΠ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΤΗΛ. 28101
 ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧ. 1.000
 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΑΡΙΑ 20 - ΜΑΡΚΑ 30
 Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν και τις απόψεις της εφημερίδας
 * Η εφημερίδα εκτυπώνεται στις εγκαταστάσεις της εφημερίδας "ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ" τηλ. 73988

A-SPORT
Γυμναστήριο - Αθλητικά είδη
ΡΗΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Γυμναστής
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 28 ΑΝΑΤΟΛΗ

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ
ΧΡΥΣΑΝΘΗ Ν. ΚΑΡΑΠΕΤΣΙΟΥ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ
ΕΜΒΟΛΙΑ- ΦΑΡΜΑΚΑ- ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ
ΔΕΛΔΟΝΗΣ 151 ΤΗΛ. 47444 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΧΑΡΤΙΚΑ - ΣΧΟΛΙΚΑ - ΕΝΤΥΠΑ
ΓΝΩΜΩΝ
ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΑ - ΕΙΔΗ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΖΟΥΡΝΑΣ
ΝΑΠ. ΖΕΡΒΑ 56α - ΤΗΛ. 74309 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΩΝ. ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ - Γ. ΣΑΚΚΑ 22
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 29305

Μνήμες του Συνταξιούχου δασκάλου Δημ. Κωλέτση

Συνεχίζοντας το Οδοιπορικό σε συνέχεια θα ασχοληθώ σήμερα με ότι αφορά τη μορφή της περιοχής μας "Λάκκα Σούλι" για εκείνα που χάθηκαν και για εκείνα που χάνονται.

Είναι μια ζωντανή περιοχή η Λάκκα Σούλι. Τα χωριά αν και με βατούς δρόμους ήταν συνδεδεμένοι οι κάτοικοι. Η ανταλλαγή επικοινωνίας ήταν συχνή, στο πανηγύρι, στις τελετές και γενικά στις χαρές και τις λύπες μεταξύ τους. Βούιζαν τα κέντρα!! και ήταν τα προαύλια των εκκλησιών, το μεσοχώρι, η βρύση, κάπου ένας μύλος και οι νεροτριβές αλλά προπάντων τα γραφικά παραδοσιακά μαγαζάκια κάπου σε μια θέση των χωριών.

Πέρασαν και περνάν τα χρόνια... όλα άλλαξαν και συνεχίσα αλλοιών. Που είναι; (παραδοσιακά) οι παρουσίες των παλιών κέντρων αγοράς, τα παλιά εντευκτήρια;

Παραδοσιακά ως και πρόσφατα θυμάμαι:

Στο Στρούνι:

Το μακάλικό του Παπακουστή και δίπλα του Δημάκοπουλου (Χαντζάρα) και Κοντάρου κοντά στο Μύλο και παραδίπλα ο Μύλος και ο βοερός ήχος του νερού που ξεκινάει από το Ιερό της Παύλας εκκλησίας της Παναγίας και πέφτει πρώτα στον αλευρόμυλο, αφού περάσει ανάμεσα από τις ριζές θεοκρατών πλατάνων.

Υστερα χύνεται στη νεροτριβή που ήταν μία μεγάλη πηγάδα όπως την έλεγαν και μέσα σ' αυτή στριβούριζαν τα βηλάρια (Μάλλινα υφαντά), κουβέρτες, στρωσιές, βελόντζες, φλοκάτες και άλλα υφαντά (σκουτιά όπως τά'λεγαν για ράφιμο χωριάτικων κοστούμιών με αγνό μαλλί από τα πρόβατα). Υστερα το νερό έπεφτε στα ματινάνια που ήταν ξύλινα τεμάχια (κόπανοι) που ανεβοκατέβαιναν και κτυπούσαν τα υφαντά που βρέχονταν συνε-

χώς με νερό που έπεφτε επάνω τους με ορμή.

Δίπλα στα πέτρινα πεζούλια καθόνταν οι ντόπιοι και οι περαστικοί και κουβέντιαζαν για όλα, για εθνικά, κοινοτικά και ατομικά γεγονότα.

Στο Ζωτικό:

Το μακάλικό του Κώστα Σταύρου που ασχολούνταν και με την τυροκομία.

Στην Έλαφο:

Το μακάλικό του Γάκη Φώτη Παντούλα που ήταν η πηγή του Κούμαρου και των άλλων προϊόντων που τα κουβαλούσαν με τα μουλάρια φορτωμένα πραμάτιες από την Παραμυδιά και τα Γιάννινα 8 ως 10 ώρες ποδαρόδρομο.

Στο Πολυστάφυλλο "Ρουσιάτσα":

Δίπλα στη γέφυρα του Γαγαρη ήταν ως το θάνατό του 1920-1942 εμπορικός κόμβος του "Λάμπρου Τσόγκα" (Μπούση Βάση) το μακάλικό γεμάτο από όλα τα προϊόντα που συγκέντρωνε και διέθετε με πολλές ευκολίες στα γειτονικά χωριά. Ήταν απομακρυσμένη περιοχή και γι' αυτό η προσφορά του αναγνωρίζονταν απ' όλους.

Στα Δερβίζιανα:

Το μακάλικό του Γιάννη Δερδεμέζη και του Κωστάκη Νάκου. Εκεί εύρισκαν καταφύγιο εκτός των χωριανών και πολλοί διερχόμενοι, οι μαθηταί του Σχολαρχείου, εκεί εξυπηρετούνταν από τροφοδοσία οι υπάλληλοι των υπηρεσιών Τ.Τ.Τ. που σήμερα τα εξαπέστησαν στα πέρατα της περιφέρειας λες και οι Λακκιώτες ένα Κεντρικό Τ.Τ.Τ. γραφείο.

Αρχηγείο θεωρούνταν τα Δερβίζιανα που συγκέντρωνε και συγκεντρώνει όλες τις υπηρεσίες των κατοίκων της περιφέρειας τρομερή απομόνωση.

Στο Ρωμανό:

Του Χρήστου Κοντογιάννη και

Στο Παλαιοχώρι:

Του Ν. Πριόβολου.

Στους Γεωργάνους:

Το μακάλικό του Κουτή και του Γούσια Νάστα κέντρα εξυπηρέτησης κι αυτά του απομακρυσμένου πληθυσμού.

Στη Ζαραβίνα:

Το μακάλικό του δραστήριου Ζήκο Ντούλια ήταν εφοδιασμένο με όλα τα είδη ως και παπούτσια και υφάσματα.

Στο Τόσκει:

α) Κρατούσαν μαγαζιά ο Ντούλης Λιδίος Τράσης με το άφθαστο χιούμορ του και την πλήρη εξυπηρέτηση.

β) Ο Μήτσο Γιώτη Τζίμας στο παλαιό Δημοτ. σχολείο μαζί με τον συνεταιρό του τον Μήτσο Ντούλη Τζίμα. Διατηρούσαν κατάσταση στην πλατεία του Αι-Νικόλα στο Τόσκει.

γ) Γάκη Σκουλικας μία δεκαετία το 1940 διατηρούσε μακάλικό στο Τόσκει στο σπίτι του Γρηγόρη Τζίκου κοντά στην πλατεία του χωριού. Σήμερα διατηρεί παντοπωλείο με καφενείο στην Αχλαδέα το Τόσκει ο Λάμπρο Τσέλιος ο οποίος παρά την μοναξιά εξυπηρετεί κάθε περαστικό.

δ) Ο Γιώργο Παππάς (Χαρβαλίδης) που για πολλά χρόνια ο κόμβος αγοράς και συγκοινωνικής εξυπηρέτησης.

ε) Στη δεκαετία του 1980 ο Μήτσο Ράδης στο Λεπάδι.

στ) Στη δεκαετία του 1960 διατηρούσε μαγαζί ο Παναγιώτης Τάσσης.

Στη Λίππα:

Αρκετά χρόνια ο Πλιάκος και τελευταία ο Λία Βαγγέλη Λέτσιος.

Στα Τσερίτσανα:

Ιστορικά ήταν το μακάλικό του Πάνο Ζήκου στο κέντρο του χωριού κοντά στην ιστορική βρύση. Ενός ανθρώπου, είχε πολλά προσόντα για το χωριό, ήταν δάσκαλος - ψάλτης - πρόεδρος κοινότητας. Όταν εξέλειπε πολλά κενά αλλά και ενδιαφέροντα χάθηκαν.

Στο Ασπροχώρι:

Μακάλικά κράτησαν ως το 1940 ο Τζαλαβράς, ο Ζαΐμης και ο Γκόντρας.

Στους Μπαουσιούς:

Μακάλικά είχε πολλά χρόνια ο Γκότσος που ήταν δίπλα στο δρόμο και ξεδίψαγε τους διαβάτες. Διέδετε κι

αυτός τις πραμάτιες του όπως και οι άλλοι παραπάνω μέχρι το 1940.

Όσες ήταν την εποχή εκείνη. Σταθμός συναντήσεων, συναλλαγών και πολλών αποφάσεων.

Εκεί αντάμωναν άνθρωποι κάθε ηλικίας. Μέχρι το 1940 καθένας έμενε στον τόπο του παρά τις δυσκολίες και τις στέρσεις.

Εγινε ο πόλεμος, πέρασαν κατακτητές, πέρασαν αντάρτικα ήλθε η θλίψη. Καταστράφηκε το βίος των κατοίκων, χάθηκαν τα νοικοκυριά και οι οικονομίες των και πήραν των ματιών τους. Εφυγαν οικογενειακά για να ζήσουν τη φανίλια τους ταξιδεψαν. Μερικοί ζήτησαν την ζωή της πόλης. Πολλοί νοστάλησαν την πατρίδα και γύρισαν ξανά.

Εφκισαν σπία καινούργια, ξανάτισαν τα κατεστραμμένα από τον πόλεμο και το σεισμό. Ζήτησαν τη χωριάτικη πατρογονική ζωή.

Γύρισαν πολλοί. Προπαντός συνταξιούχοι, αλλά δεν βρήκαν, παρά ελάχιστα από τα παλιά. Εκείνα χάθηκαν.

Τώρα να προσέξουμε αυτά που χάνονται. Να μη χαθούν οι αναμνήσεις, είναι παραδείγματα. Είναι ζωή. Χρειάζονται προστασία.

Ολα σβήνουν αφήνοντας τα χνάρια μιας άλλης σκληρής αλλά αξέχαστης ζωής με πολλές αναμνήσεις στους γερασμένους πια και παράδοσης για τους νέους.

Σταματώ σ' ένα πρόσφατο περιστατικό. Ήταν ένα απόγερο χωριό, και τώρα είναι! Τσερίτσανα τόλεγαν το όνομα. Τ' άλλαξαν το όνομα γιατί αυτοί ξέρουν...

Ανάμνηση του ήταν το τρα-

γούδι: Στη βρύση στα Τσερίτσανα... που τραγουδιέται σ' όλη την Ελλάδα απ' όλους τους σταθμούς και τις εθνικές γιορτές σαν Ύμνος. Τόβγαλαν Πλατάνια για φυγούρα τα θεόρατα πλατάνια γύρα στην ιστορική βρύση και πιο πέρα στη μέση του χωριού ήταν ένα καφενεδάκι, είναι και τώρα αλλά πριν λίγες μέρες λείπει το αφεντικό, θα λείπει για πάντα... ο Κύριος τον κάλεσε κοντά του. Ήταν το καφενείο του Νίκο Λώλη που θα μείνει κλειστό...

Μόνο οι παραδοσιακές καρέκλες που τις είχε για τη δουλειά του χρόνια, θα θυμίζουν τις συναντήσεις των περαστικών και των χωριανών για ένα καφέ, ένα τσιπουρό για μια κουβέντα, αυτό το παλιό καφενείο που φιλοξένησε όλους σε χαρές και σε λύπες θα μείνει κλειστό.

Τώρα το χωριό πάει να γίνει ακόμα πιο απόμερο. Ήξερε ο κάθε χωριανός και ο κάθε επισκέπτης ηγηγόνοντας δια Τσερίτσανα θάβρισκε το καφενείο του Νίκο Λώλη ανοιχτό και τον καλοκάγαθο Νίκο πρόθυμο να τον εξυπηρετήσει...

Της οικογένειας αλλά και όλων των χωριανών η απουσία του Νίκο Λώλη είναι παραπάνω από αισθητή.

Όλους τους επώνυμους και ανώνυμους γι αυτή την κοινωνική προσφορά στα χωριά τους και στην περιφέρεια να είναι ελαφρό το χάρμα που τους σκέπασε και η μνήμη τους να είναι αιώνια.

Ελπίζω οι επιζώντες και οι νέοι μας να αναπληρώνουν τα κενά των.

Πρέπει!

ΟΥΖΕΡΙ
"ΣΕΡΓΙΑΝΙ"
ΔΩΔΩΝΗΣ 79
ΤΗΛ.: 46877 - ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΕΠΙΠΛΑ ΠΑΠΠΑΣ
Μιά σκέψη - μία λύση
80 χιλ. Ε.Ο. Ιωαννίνων - Αθηνών
Εναντι Μουσείου Βρέλλη

Το βιβλίο και ο κόσμος Σπ. Μαρκόπουλου: "Το χρονικό μικρού ευεργέτη. Ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΖΗΚΟΣ"

Κριτική παρουσίαση Λάζαρου Ντίμερη

Για μια ακόμη φορά, ο δάσκαλος Σπύρος Μαρκόπουλος, ένας αποδεδειγμένα οδοντοπαιδαγωγικά, ρομαντικός Λακκασουλιώτης, καταθέτει δείγμα γραφής, κι ο προσηλωτής του στις "Θερμότητες" της Λακκασουλιώτικης γης. Αυτή τη φορά με το βιβλίο του: "ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΖΗΚΟΣ, ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΕΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΗ".

Εχουν περάσει περίπου εβδομήντα χρόνια, κι ο Σπ. Μαρκόπουλος δάσκαλος του πνεύματος αλλά και της ζωής, αναγνωρίζει στο Μικρό του Ηρώα, ΓΡΗΓΟΡΗ ΖΗΚΟ, τη μεγάλη προσφορά προς το χωριό του, Τόσκει, και με το γνώριμό του ήθος, ευγενικά κι ευγνώμονα, υπεύθυνα κι επιμελημένα, καταθέτει αυτός, ο Σπ. Μαρκόπουλος, εκ μέρους όλων των καλών χωριανών του, το πνευματικό του στεφάνι στην αλήσιτη μνήμη του χωριανού του Γρηγόρη Ζήκου.

Λογοτεχνικά το έργο, ρέει στρωτά, λιτά, μ' έναν αδιόριστο λυρισμό, είναι λυρικός άλλωστε ο Σπ. Μαρκόπουλος, και μια φανερή νοσταλγία, αποπνέοντας έτσι απ' τις πρώτες κι όλες σελίδες του μια αίσθηση συμπάθειας και αγάπης, προς τον ήρωά του, προκαλώντας παράλληλα και την αίσθηση σεβασμού αλλά και θαυμασμού γι αυτό το πεισματάρικο και πετυχημένο αργότε-

δια, μια για να τα πω, τα ταίριαζω τα τραγούδια στο δικό μου το σκοπό". Και την έχει αυτή την ικανότητα ο Σπ. Μαρκόπουλος.

Ετσι, απ' τον "πνευματικό του γίκο" μας προσφέρει ο Σπ. Μαρκόπουλος τα "λεξιλογικά του σεμέ", όπως: τσαγούλια, σιακάδες, γωνολίθαρα, καλούδια, ραδιό, αρνιοπέκι ή μας ξεδιπλώνει τα "φραστικά του χειράμια", όπως: Κοκώσιες καστανίδες, ο μέσα της ελιάς και το όξον της κοκώσις, και τα σταφύλια έβραζαν στα καδιά, ο μούστος έσταζε κάντιο.

Λακκασουλιώτικη ντοπιολαλιά, ψιλοβελονιά στον καρβιά που εικονίζεται στη μέση, ο Γρηγόρης Ζήκος.

Βεβαία στο βιβλίο, όπως και ο ίδιος ο συγγραφέας προς το τέλος συμπληρώνει υπάρχουν αρκετά χρήσιμα σημεία ιστορικής αναφοράς αλλά εγώ θα συμπληρώσω, ότι το βιβλίο αποτελεί και μια κοινωνιολογική προσφορά! Διότι μέσα απ' τις σελίδες του βιβλίου και πίσω απ' την ακατανίκητη για δημιουργία και προκοπή δέσληση του Γρηγόρη Ζήκου

Οι πρώτοι Ολυμπιακοί αγώνες στην Αθήνα και η Ηπειρωτική Ευποιΐα

Συνέχεια από την η σελίδα

μιακής φλόγας; Στην τελευταία αυτή ιερή λαμπαδηδρομία του 20ου αιώνα η Ηπειρος θα έπρεπε να κατέχει την πρώτη θέση, γιατί πάντα προσέφερε στην κοινή προσπάθεια του έθνους μας, σε όλη του την ιστορική διαδρομή για κάθε τι ωραίο και μεγάλο. Τα άξια τέκνα της οι μεγάλοι μας εθνικοί ευεργέτες ανταποκρίθηκαν με προθυμία στη φωνή της πατρίδας τους, όταν τους ζητήθηκε να τη συνδράμουν χωρίς ποτέ να ζητήσουν γι αυτό ανταλλάγματα.

Και αξίζει κλείνοντας τη σύνοψη αυτή αναφορά μας στους πρώτους ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας πριν από εκατό χρόνια, να παραθέσουμε

με μικρό απόσπασμα από τη θαυμάσια ωδή προς τον Γεώργιο Αβέρωφ "τους αρχαίους Ολυμπιακούς αγώνες στήσαντα" του αιμνηστού μεγάλου Ηπειρώτη ελληνιστή Αναστάσιο Γ. Τάχη από το Μονοδένδρι "εμπνευσμένου από το μεγαλείο των πρώτων Ολυμπιακών αγώνων στην Αθήνα στο καλλιμάρμαρο Παναθηναϊκό στάδιο.

"Ανθοβολάει η Ηπειρο στη δόξα των παιδιών της, που τόσα έκανε καλά της Αθηνάς την πόλη που τόνομά της εξακουστό στα πέρατα του κόσμου. Ενας εδώ, άλλος εκεί στην Ηπειρο γεννήθη με και πολλοί στο Μέσσοβο, την αψηλή τη χώρα, πούναι στην Πίνδο τας γηλακές και λαμπερές ρακούδες και λάμπει η

καλοσύνη τους σαν πούλια μες στ' αστέρια. Να ο Αβέρωφ, πούκανε τόσα καλά με γάββα, όσα μέσα στους Ελληνας δεν έκανε κανένας, με τη μεγάλη του καρδιά κι αρκοντική ψυχή του. Για τέχνες κέννος έκτισε παλάτια μαρμαρένια παλάτια να μαθαίνουν τον πόλεμο πως κάνουν παλάτια για τα γράμματα, παλάτια για στολή κι άλλα πούναι αμέτρητα κι η γλώσσα δεν τα παίρνει. Αι γένη Ηπειρο γηλακή για την τρανή σου δόξα! Αχ! τώρα κύττα ξάνοικτα με δίκαια περηφάνεια πάρε Αθήνα εξακουστή πάρε χρυσά στεφάνια και βάλτα στου Γεωργίου Αβέρωφ το κεφάλι π' απόκτησε για το καλό την άλυπη τη δόξα!".

κρύβονται αρκετές χιλιάδες Λακκασουλιώτοπουλα, "παιδιά" και τσιούπρες, που αναζητούσαν εκείνα τα χρόνια, απεγνωσμένα, να ξεφύγουν απ' το δοκάρι της πείνας και της σκλαβιάς ερχόμενα στην "άγνωστη" Αθήνα. Κι έτσι έμμεσα, νιώθω πως ο Σπ. Μαρκόπουλος, στο βάθος της σκέψης του, της ψυχής του, έχει υπόψη του, κι αυτά τα χιλιάδες άλλα Λακκασουλιώτοπουλα. Κι έτσι έμμεσα, νιώθω, πως ο Σπ. Μαρκόπουλος στο βάθος της σκέψης του, της ψυχής του, στο πρόσωπο του Γρηγόρη Ζήκου, τιμά και τα χιλιάδες αιτά Λακκασουλιώτοπουλα, όταν ιστορεί και καταγράφει στις 150 περίπου σελίδες του βιβλίου του, τα δισεκατομμύρια χρόνια και έναν κατατρεγμένο αλλά και περήφανο κόσμο.

"Αυτόν τον κόσμο, το Μικρό τον Μέγα", τον Λακκασουλιώτικο κόσμο!

Μηράβω!

Ντίμερης Λάζαρος

ΓΕΝΝΗΘΗΚΑ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Είμαι απ' την Ηπειρο γεννημα και θρέμμα κι έχω μέσ' τις φλέβες μου Σουλιώτικο το αίμα.

Εδώ στη Λάκκα Σούλι, σε τούτα τα χωριά, κινέται στα πανηγύρια γλεντιάς με την καρδιά.

Αλεποχώρι, Ρωμανό, Ζεστρούνη, Αχλαδέα, γλεντάνε και χορεύουνε όμορφα κι ωραία.

Ηγουμένια, Πάργα, Γαρίκι Κανελλάκι, και στην Παραμυδιά, εκεί να δεις μεράκι.

Και αν δεις στην Πρέβεζα Γιάννινα και Άρτα, γιεί σου χαρά σου Ηπειρος όπου γλεντιάς τα νιάτα.

Ποιητής και στιχουργός
Θωμάς Τόκας

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΑΝΑΤΟΙ

❖ Πέθανε ο Γρηγόρης Ε. Κολιακός σε ηλικία 80 χρόνων και κηδεύτηκε στο χωριό του τη Μπεστιά της Λάκκας.

Ο συμπαθέστατος Γρηγόρης άφησε πίσω του τη γυναίκα του Γιαννούλα, εφτά παιδιά και δεκαπέντε εγγόνια.

❖ Στα Δερβίζιανα πέθανε η Σοφία Βάκκα. Η Σοφία ήταν μια από τις πολλές κοπέλες του Παναγιώτη Χρήστου Ρώσση. Σύζυγος του Παναγιώτη και μητέρα του φίλου μας Νίκου και του Ηλία. Κηδεύτηκε στα Δερβίζιανα.

❖ Στην Αθήνα πέθανε αφού έδωσε μάχες με την επάρατο αρρώστια ο Βασίλης Ε. Βλάχος από τη Σμερτιά. Ο Βασίλης ήταν ένας αυτοδημιούργητος επιχειρηματίας, που από μικρό παιδί πάλαψε και νίκησε τη δυσβάσταχτη φτώχεια, που μας άφησε η κατοχή. Ήταν 50 χρόνων. Κηδεύτηκε στο χωριό του Σμερτιά.

❖ Στο χωριό της όπου έζησε όλα της τα χρόνια πέθανε η Γεωργία Κατσούρα. Η εκλιπούσα άφησε πίσω της τη Βεΐα και το Γιώργο όπου δεν μπόρεσε να παραβρεθεί στην κηδεία της για το λόγο ότι βρισκείται σε μακρινά ταξίδια, με κοράβι όπου υπηρετεί ασυρματιστής.

❖ Με το παρόνομο στην ψυχή θα ζήσει το υπόλοιπο της ζωής του ο σεβαστός γέροντας Μήτσο - Πανούσης από την Κάτω Λίππα (Πλακοτίβα) γιατί η μοίρα του επιφύλαξε κακά στεφάνια. Πέθανε ο αγαπημένος του Τάσος στην Αουλίδα όπου τα τελευταία χρόνια είχε πάει κοντά στα παιδιά του. Ευχόμαστε κουράγιο στους γονείς του Τάσου και συλλυπηθείτε τα παιδιά του.

❖ Πέθανε ο αγαπητός σ' όλη τη Λάκκα Χρήστος Λιάσκας από το Ρωμανό. Ο Κιτάρος όπως ήταν γνωστός σ' όλους μας έκανε τακτικά τεχνικό νεφρό (αιμοκάθαρση). Την τελευταία φορά δεν άντεξε και έφυγε για πάντα από κοντά μας.

ΓΑΜΟΙ

Την κόρη του Λούλα πάντρεψε με τον Θωμά Μπέγκα μηχανικό γιό του πρώην δήμαρχου Κώστα Μπέγκα ο αγαπητός μας πατριώτης Θανάσης Κοκκίνης. Η τελετή έγινε στη Μητρόπολη Ιωαννίνων και το παραδοσιακό γλέντι στο πολυτελές κέντρο MERCEDES.

Η ΦΩΝΗ εύχεται στο νέο ζευγάρι κάθε ευτυχία.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ TOLIS MOTORS
Κάθε δυνατή διευκόλυνση
Φιλικό περιβάλλον - Εμπιστοσύνη
50 χιλ. Ε.Ο. Ιωαννίνων - Αθηνών

Χαρακτηρίστηκαν ιστορικά και διατηρητέα μνημεία

Χαρακτηρίστηκαν πρόσφατα απ' το υπουργείο Πολιτισμού, ύστερα από εισήγηση της όλης Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων, ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τα ακόλουθα κτίρια γιατί αποτελούν αξιόλογα δείγματα Λαϊκής Αρχιτεκτονικής, σημαντικά για την μελέτη της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής και γιατί συνδέονται με τη συλλογική μνήμη των κατοίκων των αντίστοιχων περιοχών.

1. Αρχοντικό Μωυσή, ιδιοκτησίας οικογένειας Βύρωνος, που βρίσκεται στην οδό Κουντουριώτη και Σούτσου.

2. Νερόμυλος - νεροτριβή και μαντάνια, ιδιοκτησίας του Ι.Ν. Αγίων Αποστόλων, που

βρίσκεται στη Μεγάλη Γότι στα Ν. Ιωαννίνων.

3. Παλιό Α' Δημοτικό Σχολείο της κοινότητας Αχλαδέας ν. Ιωαννίνων.

4. Νερόμυλος - νεροτριβή - μαντάνια, ιδιοκτησίας του Μοναστηριού της Ιεράς Κοίμησης της Θεοτόκου, που βρίσκεται στο Παλαιοχώρι της κοινότητας Μικρό Περίστερι ν. Ιωαννίνων.

5. Κτίριο, ιδιοκτησίας Σπυρ. Ζάμπα, που βρίσκεται στο Πέτα Αρτας.

6. Κτίριο ιδιοκτησίας κληρονόμων Αδ. Γάβρογλου που βρίσκεται στο Πέτα Αρτας.

7. Παλιό Δημοτικό Σχολείο Ελαταριάς Ν. Θεσπρωτίας, ιδιοκτησίας της κοινότητας.

Παλλακιώτικο Συνέδριο τον Αύγουστο στο Ρωμανό

Συνέχεια από την 1η σελίδα
στελεχώνουν και ωθούν αυτές τις προσπάθειες. Αυτή είναι η πατρίδα μας κι αυτή η ομορφιά της δημιουργίας και του μεγαλείου προσφοράς, ιδιαίτερα για εμάς τους Ηπειρώτες, που κρατάμε ως ιερή παρακαταθήκη το μήνυμα και το δίδαγμα της εθνικής ευεργεσίας.

Η Ομοσπονδία μας αγωνίζεται, σε συνεργασία με όλους τους φορείς, για την αντιμετώπιση των μεγάλων θεμάτων της περιοχής, για να μπει η Λάκκα Σουλίου, ένας κατ' εξοχήν προβληματικός χώρος, στο δρόμο της σύγχρονης ανάπτυξης και προόδου.

Η δραστηριότητά της αφορά εκδηλώσεις για τη συσπείρωση των αποδήμων και επικοινωνία τους με τον γενέθλιο τόπο, πολιτιστικές εκδηλώσεις στην Αττική και στα χωριά της Λάκκας Σουλίου, καθώς και δραστηριότητες που αφορούν αναπτυξιακά θέματα.

Είμαστε στη διάθεσή σας, εμείς, τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής, καθώς και το Γραφείο Τύπου, για ό,τι αφορά το Συνέδριο και την πορεία προς αυτό.

Σας ευχαριστούμε
Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Από τους παρακάτω συνδρομητές λαβάμε τις συνδρομές τους και τους ευχαριστούμε θερμά:

Τσάλλος Γεώργιος 5.000 δραχ.
Αποστολάκης Ηλίας 1.500 δραχ.
Πάτσας Γρηγόριος 1.000 δραχ.
Γιαννάκης Περικλής 5.000 δραχ.
Τσόγκας Λάμπρος 2.000 δραχ.
Κόκκας Γεώργιος 3.000
Μπέτσας Ελευθέριος 5.000 δραχ.
Οικονόμου Αντώνιος 1.000 δραχ.
Σιούλας Πελοπίδας 3.000 δραχ.
Κολιάκης Κώστας 10.000 δραχ.
Ιωάννα Ράδη 5.000 δραχ.
Ντίνα Μπακόλα 5.000 δραχ.
Τζίμας Αλέκος 4.000 δραχ.

ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΙΣΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΛΗΣ
ΠΕΤΡΑ ΦΙΛΙΠΠΙΔΑΣ
ΤΗΛ.: 0683-4127

ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αγαπητοί συμπατριώτες
Σας ευχαριστώ για τη δυνατότητα που μου δίνετε να επικοινωνήσω μαζί σας από τη στήλη της εφημερίδας σας.

Πιστεύω ότι οι Λακκασιώτες θα αγκαλιάσουν αυτή σας την προσπάθεια, διατυπώνοντας τις απόψεις τους για τα προβλήματα της περιοχής μας.

Επιτρέψτε μου στην πρώτη μου επαφή μαζί σας, λόγω και του εορταστικού χαρακτήρα των ημερών, ν' ασχοληθώ μ' ένα επίκαιρο θέμα το οποίο τιτλοφορώ "Επανάσταση του 1821 και Ορθοδοξία. Η θρησκευτικότητα των Ελλήνων".

Αφορμή γι' αυτή μου την ενασχόληση, αποτέλεσε εκπομπή της ΕΤ1, όπου αναφέρθηκε η ηρωίδα -μαθήτρια γυμνασίου -σε έκθεσή της, ότι το "παπαδαριό ήταν ενάντια στον αγώνα" και ότι "σ' ένα χωριό ένας παπάς ήταν καταδότης των αγωνιστών".

Επειδή τέτοια φήμη δεν προάγουν τον εθνικό και παιδαγωγικό χαρακτήρα της ΕΤ, συγχρόνως δε, διαστρεβλώνουν την αλήθεια, είναι χρέος μου πιστεύω να διατυπώσω και μια "άλλη" άποψη.

Είναι γεγονός ότι κατά τον 19ο και τον 20 αιώνα, το κριτικό πνεύμα διαπέρασε και την ιστορική μελέτη.

Οτιδήποτε αφορούσε ιστορικά γεγονότα, φιλιτρίστηκε κάτω από το πρίσμα κενωφάνων δοξασιών και θεωριών, μ' αποτέλεσμα συχνά ολόκληρες εποχές να αναφέρονται και να μεταβάλλονται θύμα αυτών των θεωριών έπεσε και η Ελληνική επανάσταση. Αβίαστα προσδόθηκε σ' αυτήν χαρακτήρας κοινωνικός μόνο και όχι εθνικοαπελευθερωτικός.

Από το σημείο αυτό, ως το να υποστηρίξει κανείς ότι η επανάσταση του 1821 "καπηλεύθηκε" από την εκκλησία, "μέγα χάσμα εστί". Ο γράφων ταπεινός ων, σε καμία περίπτωση δεν θεωρεί τον εαυτό του κατάλληλο να υποστηρίξει ηρωικούς ρασοφόρους επωνύμους ή όχι, έναντι του επιστημονικού "αποσπάσματος". Απλώς θα διαγράψει σε γενικές γραμμές, τα πλάγια και τις σχέσεις εκκλησίας και λαού, κατά την προεπαναστατική και κατά την διάρκεια της επαναστάσεως περίοδο.

Μέγας υπήρξε ο ρόλος της Φιλικής Εταιρείας πριν την επανάσταση. Στα κείμενά της βλέπουμε τον διττό ρόλο της ιδρύσεώς της: "καλλιτέρευσης του Έθνους" και "αν ο θεός συγκώρηση (θελήσει) και την ελευθερία του. Ο Ρ. Φεραίος στον όρκο του εις τον "Θούριον" αναφέρει ρητώς ότι αυτός πρέπει να γίνει πάνω στο Σταυρό.

Ο θεός αναγνωρίζεται ως εγγυητής της ενόρκου υπο

σχέσεως και "Βασιλεύς του κόσμου". Σ' αυτό το σημείο θα μπορούσα ν' αναφέρω το πλήθος των θεολογικών όρων που βρίσκονται στα κείμενα του Αγώνος, όπως "θεός", "Αγία Τριάς", "Βουλή του Θεού", "Θεία Χάρις".

Χαρακτηριστικότεροι είναι όμως οι όροι: "θεός της Ελλιάδος", "θεός των Ελλήνων".

Κατά τα κείμενα της επαναστάσεως, όπως γράφει ο Θ. Κολοκοτρώνης: "Ο θεός έθεσε την υπογραφή του για την απελευθέρωση των Ελλήνων και δεν την παίρνει πίσω".

Στα απομνημονεύματά του ο Στρατηγός Μακρυγιάννης αναφέρει: "... τότε οι Έλληνες ορκίστηκαν να δουλέψουν για θρησκεία και πατρίδα και δεν τους κόλληγε μοιθύβι ούτε σπαθί". Αλλά και μετεπαναστατικά στα συντάγματα του Αγώνα, ήταν έκδηλη η αναφορά στην Αγία Τριάδα.

Στην Γ' Εθνοσυνέλευση (5 Μαΐου 1827) στην Τροιζήνα, τονίζεται η ταυτότητα των όρων "Ελλην" και "χριστιανός".

Χαρακτηριστικά αναφέρεται: "Κάλλιον να μην υπάρχει Έλληνας εις τον κόσμο, παρά ν' ατιμάζη το κατ' εικόνα Θεού και ομοίωσιν, γινόμενος ανδράποδο του αναισθήτου Τούρκου, ενώ επλάσθη από τον θεόν ελεύθερος".

Στα σύμβολα του Αγώνα, κυρίαρχη θέση έχει ο Τίμιος Σταυρός που κατέχει, άλλοτε την κεντρική και άλλοτε την μόνη θέση στις σημαίες. Χρησιμοποιούνται επίσης οι εικόνες του Χριστού, της Παναγίας και ιδιαίτερα των στρατιωτικών αγίων Δημητρίου και Γεωργίου, μάλιστα δε και στις συναθροίσεις των αγωνιστών.

Όλα αυτά, δείχνουν την έντονη σχέση μεταξύ λαού και κλήρου, κατά την επανάσταση του 1821 και μετά.

Προσπαθώντας ύστερα από αυτά, να ερμηνεύσουμε τις αιτιάσεις μερικών σύγχρονων ιστορικών και κοινωνιολόγων, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

α. Οι σχέσεις εκκλησίας και πολιτείας κατά το ορθόδοξο δόγμα χαρακτηρίζονται από καθεστώς "επαλληλίας".

Δεν υπάρχει "καισαροπαπισμός", ούτε "παποκαισαρισμός".

β. Η ορθοδοξία βρισκόταν όπως γνωρίζουμε, κάτω από την "ομηρεία" του Οθωμανισμού, όπως αλλοτρεώθηκε και σήμερα ο Πατριάρχης.

γ. Η δοθείσα (δοτή) θέση εκπροσωπήσεως του Πατριάρχη ως αρχηγού των ορθοδόξων λαών, απέβληπε στην υπό των Τούρκων προσπάθεια ποδηγέτησής τους.

δ. Η εκκλησία προσπάθησε να διαφυλάξει την εθνική και θρησκευτική καθαρότητα του υπόδοχου Ελληνισμού και όχι να αναπαρήψει την πολιτική

εξουσία.

Γι αυτό το λόγο δημιουργήθηκαν τα "κρυφά" σχολεία.

ε. Ο χαρακτήρας της ορθοδοξίας είναι πνευματικός, η δε αποστολή της στον κόσμο, δεν συμβαδίζει με ιερούς πολέμους (jihad).

Παρ' όλα τα ανωτέρω όμως, όταν το έθνος απέκτησε μια στοιχειώδη πολιτική και στρατιωτική συγκρότηση, η εκκλησία εγκαταλείποντας τις τυχόν αιτιάσεις της, συστρατεύτηκε στον κοινό Αγώνα, προσφέροντας έμπυχο δυναμικό (ιερείς, μοναχούς) αλλά και υλικά μέσα (χρήματα, μοναστηριακή περιουσία).

Στην "μήνη" των σύγχρονων ερευνητών, δύο είναι τα σημεία που παρερμηνεύονται:

α. Γιατί μερικοί λόγιοι της εποχής κατηγορούσαν την εκκλησιαστική ηγεσία για ολιγωρία, και β. Ποιός ο ρόλος του Γρηγορίου Ε' και της υπ' αυτόν ιεραρχίας.

Απαντώντας στο πρώτο ερώτημα μπορούμε να πούμε ότι οι διαμαρτυρίες και οι κατηγορίες, προήρχοντο από λογίους δυτικοτραφείς, οι οποίοι συνέχισαν την Ορθόδοξη Εκκλησιολογία με την εκκοσμίκευση της Ρωμαιοκαθολικής.

Ως αναφορά στον "αφορισμό" του Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε' κατά της επαναστάσεως, είναι σαφές ότι έγινε κάτω από καθεστώς εξαναγκασμού και εντόνου πιέσεως από την μεριά των Τούρκων.

Στον "αφορισμό" όμως δίδονταν πληροφορίες για την καθολικότητα της επαναστάσεως, χρήσιμες για την ενθάρυνση των υποδοχών. Αλλωστε η θυσία του Οικουμενικού Πατριάρχη και της Ιεραρχίας, υποδηλώνει την εθνική προσφορά τους.

Είναι προφανές ότι η εκκλησία πρόσφερε τα μέγιστα στον Αγώνα προσφέροντας στο βωμό της θυσίας, μορφές όπως του Παπαφλέσσα, του Διάκου, του Παλαιών Πατρών Γερμανού, του Σουλιάτη Σαμουήλ και αναριθμήτων άλλων.

Μπορούμε να πούμε ότι η συμπαράταξη του κλήρου και του λαού, οδήγησε σ' ένα ιδιαίτερο αγωνιστικό και πνευματικό μέγεθος.

Κάνοντας μια αναγωγή στη σημερινή εποχή, πρέπει να πούμε ότι η συστράτευση όλων των υγιών εθνικών και πνευματικών δυνάμεων της χώρας, είναι απαραίτητη, για την διατήρηση της εδαφικής μας ακεραιότητας και της ορθόδοξου πνευματικότητας του λαού μας.

Σας ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Δημήτρης Π. Κόλλιας
Εφορος Τύπου "Ομοσπονδίας Ηπειρωτών Λάκκας Σουλίου"
Καθηγητής Θεολογίας